

DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Morar Ana și Rotaru Iulia, reprezentate de avocatul Rotaru Ilie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Iulia și Morar Ana împotriva Liliesi Rotaru și Olgăi Rotaru cu privire la încasarea sumei și obligarea legalizării bunului imobil,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, prin care a fost admisă parțial cererea depusă de Morar Ana și Rotaru Iulia reprezentate de avocatul Rotaru Ilie cu privire la scutirea de la plata taxei de stat,

c o n s t a t ă:

La 26 iulie 2016, Rotaru Iulia și Morar Ana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliesi Rotaru și Olgăi Rotaru cu privire la încasarea sumei și obligarea legalizării bunului imobil.

În motivarea acțiunii reclamantele au indicat că prin hotărâre judecătorească a fost transmis în folosință exclusivă pârâtei Rotaru Lilia suprafața de 282 m.p. din bunul imobil amplasat în mun. Chișinău, str. București 111/1 cu achitarea în beneficiul dânselor a sumei de 110 lei pentru fiecare m.p.

Ulterior însă au depistat că Rotaru Lilia împreună cu Rotaru Olga folosesc și încăperile cu o suprafață de peste 120 m.p. de la ultimul nivel al imobilului transmis în folosință, care în mărime de 2/3 le aparține și dânselor cu drept de proprietate comună și pentru care nu li se achită plata pentru folosință.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. 9, 46 din Constituția RM, art. art. 315-317, 344-345, 346-349, 374, 1398, 1414, 1416 din Codul civil.

Solicită încasarea în mod solidar din contul Liliesi Rotaru și Olgăi Rotaru în beneficiul dânselor a sumei de 88 000 lei pentru fiecare cu titlu de compensație pentru prejudiciul cauzat în urma exploatării exclusive și ilegale a proprietății.

La data de 04 octombrie 2016, Rotaru Iulia și Morar Ana au depus cerere de completare a cerințelor solicitând totodată obligarea Liliesi Rotaru și Olgăi Rotaru să

legalizeze și să înregistreze la Oficiul Cadastral Chișinău ultimul nivel al imobilului din str. București 111/1 mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, concomitent fiind încasat din contul Iuliei Rotaru și Anei Morar în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 380 lei.

La 05 decembrie 2016, Morar Ana și Rotaru Iulia, reprezentate de avocatul Rotaru Ilie au depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând totodată și scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Morar Ana și Rotaru Iulia, reprezentate de avocatul Rotaru Ilie, fiind comunicat apelantelor despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate până la 08 februarie 2017 și explicat, că în caz contrar cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și va fi restituită în condițiile art. 369 alin.(1) CPC. La fel, a fost explicat părților că chestiunea privind primirea sau restituirea cererii de apel v-a fi soluționată în ședința de judecată din 09 februarie 2017 ora 10.00.

La data de 07 februarie 2017, avocatul apelantelor Morar Ana și Rotaru Iulia, Rotaru Ilie a depus cererea de apel motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, a fost admisă cererea avocatului Ilie Rotaru în interesele Anei Morar și Iuliei Rotaru cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, fiind scutite parțial Morar Ana și Rotaru Iulia de la plata taxei de stat în mărime de 2 960 lei și obligate Morar Ana și Rotaru Iulia să achite taxa de stat în mărime de 1 000 lei până la data de 02 martie 2017 ora 10.00. Totodată a fost explicat apelantelor Morar Ana și Rotaru Iulia că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 22 februarie 2017, Morar Ana și Rotaru Iulia reprezentate de avocatul Rotaru Ilie au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea recurată, susținând că prin încheierea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 28 iulie 2016, în vigoare până în prezent și respectiv irevocabilă au fost scutite de la plata taxei de stat în mărime de 4 280 lei, iar hotărârea primei instanțe nu a devenit definitivă.

Astfel, consideră că prin impunerea la plata taxei de stat în situația când au starea materială dificilă, întrucât au fost deposedate de averea ce le-a aparținut, li se încalcă grav dreptul de proprietate.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs reține că recurentele Morar Ana și Rotaru Iulia reprezentate de avocatul Rotaru Ilie s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 22 februarie 2017, împotriva încheierii instanței de apel din 09 februarie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz la 05 decembrie 2016, Morar Ana și Rotaru Iulia reprezentate de avocatul Rotaru Ilie, au depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și fără a achita taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii însă, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, în conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Cu referire la normele enunțate, la caz, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse Morar Ana și Rotaru Iulia, reprezentate de avocatul Rotaru Ilie, fiind acordat apelantelor termen pentru depunerea apelului motivat până la data de 08 februarie 2017 și comunicat că în caz de neprezentare a apelului motivat în termenul stabilit cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 73).

Este cert și faptul că la data de 07 februarie 2017, avocatul Anei Morar și Iuliei Rotaru a depus cererea de apel motivată (f.d. 82-85).

Drept urmare prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017 a fost admisă cererea Anei Morar și Iuliei Rotaru, reprezentate de avocatul Rotaru Ilie cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, fiind scutite parțial Morar Ana și Rotaru Iulia de la plata taxei de stat în mărime de 2 960 lei, și obligate să achite taxa de stat în mărime de 1 000 lei, iar în acest sens fiindu-le acordat termen până la 02 martie 2017 ora 10.00.

Astfel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ consideră ca întemeiată soluția instanței de apel, prin care Morar Ana și Rotaru Iulia au fost scutite de la plata taxei de stat în mărime de 2 960 lei pentru depunerea cererii de apel, fiind stabilit ultimul termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1 000 lei, deoarece Morar Ana și Rotaru Iulia nu au prezentat probe concludente în confirmarea necesității scutirii integrale de la plata taxei de stat ce urmează a fi achitată pentru depunerea cererii de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs relevă că argumentele precum că Rotaru Iulia și Morar Ana nu sunt angajate în câmpul muncii, Rotaru Iulia fiind studentă, iar Morar Ana având la are la întreținere un copil minor nu constituie temei de scutire integrală a apelantelor de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, întrucât acestea nu demonstrează situația materială precară a apelantelor și lipsa

mijloacelor bănești pentru achitarea taxei de stat, cu atât mai mult că astfel de probe nu au fost prezentate nici în instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs, reține că instanța de apel întemeiat a dispus, prin încheierea din 09 februarie 2017 de a acorda apelantelor Morar Ana și Rotaru Iulia pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 000 lei.

În conexiunea celor relatate, urmează a fi respinse argumentele recurentelor cu referire la faptul că la adoptarea soluției de respingere a cererii cu privire la scutire de la plata taxei de stat, instanța de apel, nu a ținut cont de faptul că prin încheierea primei instanțe - Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 28 iulie 2016 în vigoare până în prezent, dânselor au fost scutite de la plata taxei în mărime de 4 280 lei, iar hotărârea respectivă nu a devenit definitivă.

Aceasta deoarece, după cum rezultă din conținutul încheierii Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 28 iulie 2016 la care se referă recurrențele, Rotaru Iulia și Morar Ana au fost scutite parțial de la plata taxei de stat în mărime de 4 280 lei la depunerea cererii de chemare în judecată, însă prin prisma prevederilor art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, inclusiv cererea de apel.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel privind acordarea termenului pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1 000 lei, nu se încalcă dreptul recurentelor privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985*).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44*).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- *cerința privind scopul legitim al limitării* – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom §-61*)

- *raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim

urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cererii, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

În consecință, se va remarca și faptul că cuantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Pentru considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Morar Ana și Rotaru Iulia, reprezentate de avocatul Rotaru Ilie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Iulia și Morar Ana împotriva Liliei Rotaru și Olgăi Rotaru cu privire la încasarea sumei și obligarea legalizării bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva